

PEDAGOGIKA

Zagadnienia ogólne

1. Pedagogika, jako nauka.
2. Miejsce pedagogiki w systemie nauk.
3. Związek pedagogiki z innymi naukami.
4. Teoretyczność i praktyczność pedagogiki, jako nauki.
5. Pedagogiki szczegółowe.
6. Przedmiot badań pedagogiki (formalny, materialny).
7. Teoria warstwicy rozwoju S. Kunowskiego.
8. Definicje wychowania wg S. Kunowskiego (prakseologiczne, ewolucyjne, sytuacyjne, adaptacyjne).
9. Taksonomia celów wychowania.
10. Stanowiska pesymizmu, optymizmu i realizmu pedagogicznego.
11. Zakresy znaczeniowe wychowania (szerokie, wąskie).
12. Personalistyczna i otwarta koncepcja wychowania.
13. Metody badań pedagogicznych.
14. Przedmiot i zadania dydaktyki.
15. Podstawowe pojęcia dydaktyczne.
16. Klasyfikacja metod nauczania.
17. Planowanie pracy dydaktyczno-wychowawczej – rodzaje planowania.
18. Lekcja jej typy i rodzaje.
19. Ideały wychowania w starożytnej Grecji.
20. Metody nauczania i wychowania w epoce średniowiecza.
21. Praktyczne i normatywne zadania pedagogiki rodziny jako nauki.
22. Funkcja wychowawcza i opiekuńcza rodziny.
23. Rodzina niepełna. Podział rodzin niepełnych według przyczyn ich powstawania. Sytuacja dziecka w wybranym typie rodziny niepełnej.
24. Przedmiot i podmiot pedagogiki medialnej.
25. Funkcje mediów we współczesnym świecie.
26. Szanse i zagrożenia zastosowania mediów w edukacji.

27. Znaczenie kultury w kształtowaniu osobowości człowieka.
28. Podstawowe założenia pedagogiki kultury oraz główni jej przedstawiciele.
29. Najważniejsze nurty współczesnej pedagogiki kultury.
30. Analiza procesu wychowania(ideał wychowania; struktura ideału wychowania; cele wychowania, formułowanie celów wychowania a systemy aksjologiczne, formy wychowania; metody i środki wychowania, błędy w wychowaniu).
31. Dziedziny wychowania: wychowanie moralne; wychowanie umysłowe; wychowanie estetyczne; wychowaniem fizyczne i wychowanie zdrowotne.
32. Elementarne pojęcia teorii wychowania: (wychowanie, nauczanie, uczenie się, kształcenie, edukacja, socjalizacja a wychowanie, inkulturacja a wychowanie).
33. Wychowanie integralne.
34. Rodzina jako środowisko wychowawcze. Zjawiska patologii i dewiacji w niej występujące.
35. Środowisko jako podstawowa kategoria pojęciowa pedagogiki społecznej (teoria środowiska wg H.Radlińskiej, teoria ekologii humanistycznej Urie Bronfenbrennera).
36. Pedagogiczny wymiar edukacji ekologicznej: pojęcie edukacji ekologicznej; koncepcje edukacji ekologicznej; metody, formy i środki edukacji ekologicznej.
37. Umiejętności prawidłowego komunikowania się.
38. Podstawowe nurty i ważniejsze etapy rozwoju myśli i praktyki opiekuńczej(rys historyczny opieki, kierunki badań, czołowi przedstawiciele pedagogiki opiekuńczej: J. Babicki, H. Jordan, K. Jeżewski, J. Korczak, W. Szuman, H. Radlińska).
39. Podstawowe pojęcia pedagogiki specjalnej (rehabilitacja, oligofrenopedagogika, surdopedagogika, tyflop pedagogika itp.)
40. Podstawowe zasady edukacji i rewalidacji osób niepełnosprawnych.
41. Formy pracy z rodziną dziecka niepełnosprawnego.
42. Wybrane metody terapii stosowane w rewalidacji osób z niepełnosprawnością.
43. Integracja osób niepełnosprawnych w edukacji i interakcjach społecznych.
44. Etapy rozwoju mowy dziecka.
45. Przyczyny zaburzeń mowy.
46. Profilaktyka logopedyczna.
47. Charakterystyka wybranych koncepcji i systemów wychowania chrześcijańskiego.
48. Komputer i Internet jako współczesne medium dydaktyczne - szansa i zagrożenia w edukacji.
49. Wychowawca, nauczyciel i pedagog: wymagane kompetencje, jego osobowość, kształcenie.

50. Metoda sondażu diagnostycznego i jej zastosowanie w badaniach pedagogicznych.

Specjalność: Profilaktyka i resocjalizacja

1. Podstawowy cel pedagogiki resocjalizacyjnej.
2. Pojęcie resocjalizacji oraz wychowania resocjalizującego.
3. Typologia/rodzaje niedostosowania społecznego ze względu na trzy różne czynniki etiologiczne tego zjawiska wg Cz. Czapowa.
4. Rodzaje i etapy diagnozy resocjalizacyjnej.
5. Podstawowe instytucje resocjalizacyjne, charakterystyka jednej z nich.
6. Procedury oddziaływań resocjalizacyjnych.
7. Pojęcia: małoletni, nieletni, niepełnoletni.
8. Trzy zakresy pojęcia „nieletni” w myśl ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich.
9. Resocjalizacja w środowisku otwartym/zamkniętym.
10. Prekursorzy pedagogiki resocjalizacyjnej w Polsce.
11. Pojęcie normy i patologii w zachowaniu ludzkim wg L. Pytki.
12. Podstawowe metody, techniki oraz narzędzia diagnozy resocjalizacyjnej.
13. Metody resocjalizacji.
14. Współcześnie funkcjonujące modele resocjalizacji.
15. Mediacja jako metoda resocjalizacji.
16. Charakterystyka pojęcia probacji oraz środków probacyjnych.
17. Systemy penitencjarne oraz ich rodzaje.
18. Pojęcia kryminologia, wiktymologia, suicydologia. Podanie przykładów zjawisk wchodzących w ich zakres.
19. Systemy ochrony praw człowieka.
20. Postępowanie profilaktyczne wg Cz. Czapowa oraz S. Jedlewskiego.

Specjalność: Doradztwo zawodowe

1. Rodzaje poradnictwa.
2. Cechy i umiejętności dobrego doradcy.

3. Narzędzia wykorzystywane w doradztwie zawodowym.
4. Pojęcie kwalifikacji i kompetencji w doradztwie zawodowym.
5. Rodzaje diagnoz preferowanych w doradztwie zawodowym.
6. Wartości moralne realizowane w poradnictwie zawodowym (dobro, wolność, odpowiedzialność, uczciwość, godność i szacunek, tolerancja, poufność).
7. Porada jako proces. Etapy postępowania poradniczego.
8. Osoby potrzebujące i korzystające z poradnictwa zawodowego.
9. Najpopularniejsze techniki stosowane w doradztwie grupowym.
10. Zasady podejścia doradcy do klienta.
11. Podstawowe aspekty, elementy i obszary rozpoznawania diagnostycznego w poradnictwie zawodowym
12. Metody i techniki stosowane w diagnostyce doradztwa zawodowego.
13. Procedury stosowane w doradztwie zawodowym
14. Instytucje rynku pracy w Polsce i Unii Europejskiej.
15. Kształcenie zawodowe i ustawiczne a potrzeba rynku pracy.
16. Doradztwo zawodowe jako działanie społeczne: podmiot, przedmiot oraz środki działania w doradztwie zawodowym.
17. Etapy rozmowy doradczej.
19. Sposoby rozwiązywania konfliktów (negocjacje, mediacje).
20. Tworzenie własnego wizerunku.

Specjalność: Wychowanie przedszkolne z edukacją wczesnoszkolną

1. Geneza wychowania przedszkolnego w Polsce.
2. Poglądy pedagogiczne F.W. Froebela, M. Montessori i O. Decroly'ego i ich wpływ na realizację idei wychowania przedszkolnego.
3. Metody, formy pracy i zasady pracy pedagogicznej z dziećmi w wieku przedszkolnym.
4. Organizacja procesu nauczania matematyki.
5. Wybrane metody nauki czytania i pisania.
6. Emisja głosu (warunki prawidłowej emisji głosu, higiena głosu).
7. Wychowanie plastyczne w przedszkolu – metody i formy oraz rola w procesie wspierania rozwoju dziecka.
8. Edukacja teatralna – dziecko widzem i aktorem, rola w procesie kształtowania rozwoju.
9. Funkcje bajek w procesie wychowania przedszkolnego.

10. Możliwości kształtowania małej i dużej motoryki u dziecka w wieku 3-6 lat.
11. Wspomaganie rozwoju dziecka z ADHD.
12. Podstawa programowa wychowania przedszkolnego – charakterystyka dokumentu.
13. Przyczyny trudności szkolnych.
14. Formy terapii wykorzystane w pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych.
15. Zadania i funkcje przedszkola jako placówki opiekuńczo-wychowawczej.
16. Znaczenie pojęć: dysleksja, dysgrafia, dysortografia, dyskalkulia.
17. Podstawowe akty prawne dotyczące organizacji pracy przedszkola.
18. Charakterystyka ustawy o systemie oświaty.
19. Kompetencje Rady Pedagogicznej w szkole i przedszkolu.
20. Menedżerski model zarządzania placówką oświatową.